

Beáta Balogová a Natália Vranková ZDRAVOTNÉ PERSPEKTÍVY MIGRÁCIE

Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2025

V roku 2025 bola vo *Vydavateľstve Prešovskej univerzity* vydaná monografia pod názvom *Zdravotné perspektívy migrácie* autoriek Balogovej a Vrankovej, ako výstup z projektu VEGA č. 1/0535/23.

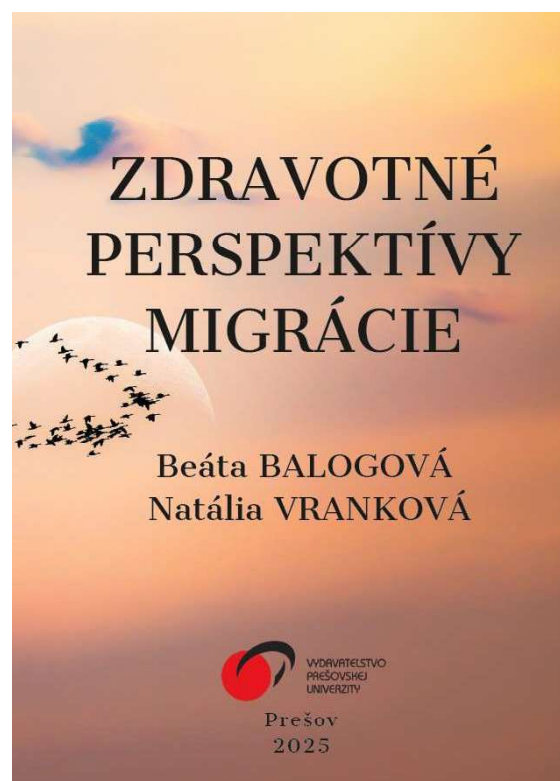
Na 135 stranách autorky odpovedali na ústrednú otázku: „Skutočne sme urobili všetko preto, aby sa migranti cítili na *Slovensku* bezpečne a zdravo?“ (Balogová a Vranková 2025, s. 6). Práve táto otázka a autorský citát rezonujú v monografii v jej samotnom začiatku a pútavým spôsobom tak vtiahujú čitateľa do deja.

Hlavnou myšlienkou monografie je preskúmať zdravotnú perspektívu migrácie, ktorá zahŕňa poskytovanie zdravotnej starostlivosti, kde autorky prioritne zaradzujú faktory determinujúce fyzické a duševné zdravie. A preto, je za kľúčovú skúmanú hodnotu považované práve zdravie a otázky s ním spojené.

Okrem bazálnych teoretických východísk monografia ponúka zaujímavé výsledky vlastného empirického výskumu, v ktorom autorky veľkú časť pozornosti fokusujú na detailný popis tvorby metodológie, čo výrazným spôsobom zvyšuje relevanciu a validitu použitej výskumnej metódy, kvantitatívneho dotazníkového šetrenia, za použitia deskriptívnych a porovnávacích neparametrických testov v rámci druhostupňovej štatistiky pri spracovaní a vyhodnocovaní výskumných dát.

Monografia je koncipovaná do 3 hlavných kapitol. Na migráciu autorky nazerajú ako na prirodzený spoločenský jav, ktorý tvoril samotné dejiny civilizácie a bol nevyhnutný pre rast a rozvoj spoločnosti. Práve to a ďalšie operacionalizovanie témotvorných pojmov tvorí obsah prvej kapitoly. V nej sú predstavené pojmy ako migračný tok, populácia migrantov, či optika rozdielov medzi pojmi utečenec a migrant. Na menované je nazerané z pohľadu

strategických legislatívnych dokumentov v podmienkach *Slovenskej republiky, Európy* či medzinárodného sociálno-politického priestoru. Autorky v závere prvej kapitoly zdôrazňujú význam citlivého a komplexného posúdenia potrieb migrantov a nevyhnutnú rolu sociálneho pracovníka a pracovníčky práve s touto cieľovou skupinou.

Druhá kapitola nesie názov *Reflexia dôsledkov migrácie – Zdravotný systém Slovenskej republiky*, kde je predstavená celá metodologická časť empirického skúmania a ktorá zároveň tvorí kľúčové jadro publikácie. Práve to prináša hodnotné výsledky deskriptívneho a korelačného výskumu orientovaného na postoje občanov *Slovenskej republiky* na vnímanie zmien spojených s migračným tokom.

Kvantitatívny výskum približuje názorovú platformu majoritnej spoločnosti na zdravotný systém a jeho pripravenosť pre migrantov.

Ostatná kapitola je venovaná implikáciám výskumných zistení do teórie a praxe sociálnej práce, kde autorky zdôrazňujú potrebu synergického prepojenia medzi rezortami zdravotníctva, sociálnej práce a štátnej správy. Menované potvrdzuje výrok *„Koncept zdravia v migrácii musí byť chápaný ako dynamický a vzťahový, nie len v biologickom zmysle, ale ako súčasť širšieho psychosociálneho a kultúrneho prostredia“* (Balogová a Vranková 2025, s. 106). Napriek faktu, že deskriptívne zistenia z výskumu priniesli skôr kritické hodnotenie zdravotníckeho systému, autorky navrhujú potrebu podpory a posilnenia jeho kapacít a dostupnosti, tiež cielené rozvíjanie

multikultúrnej pripravenosti a špecializovaných služieb (aj v rámci duševného zdravia) s cieľom minimalizácie stereotypov v názoroch majoritnej spoločnosti smerom k inkluzívnym opatreniam.

Sumárne možno skonštatovať, že monografia prináša holistický pohľad na problematiku zdravotnej perspektívy migrácie, čím obsahovo naplňa stanovené ciele a je vedeckým príspevkom k skúmaniu problematiky smerom k odbornej verejnosti.

Mgr. Lívia Pastrnáková, PhD.

Inštitút edukológie a sociálnej práce

Filozofická fakulta

Prešovská univerzita v Prešove